

Freekids Peuterspelen de Watermolen

Pedagogisch beleidsplan

Freekids Peuterspelen de Watermolen
Molenwerf 1e
1541 WR Koog aan de Zaan
06- 50 00 73 02
Landelijk registratienummer 489524217
watermolen@freekids.nl
www.freekids.nl

Pedagogisch beleidsplan

Freekids Peuterspelen de Watermolen

Inhoud

1. Inleiding.....	2
2. Visie	3
3. Freekids Peuterspelen de Watermolen	4
4. Verantwoorde opvang.....	5
5. Ontwikkelingsgericht.....	14
6. Kwaliteit beroepskrachten.....	19
7. Samenwerking met ouder(s)/verzorger(s).....	21

Pedagogisch beleidsplan

Freekids Peuterspelen de Watermolen

1. Inleiding

In dit pedagogisch beleidsplan leest u over de pedagogische achtergrond van onze vestiging Peuterspelen de Watermolen in Koog aan de Zaan. In het kort: alles draait bij Freekids Peuterspelen om de ontwikkeling van het kind. Een team van deskundige medewerkers staat daarvoor klaar voor het kind en zijn ouder(s)/verzorger(s).

Freekids

Freekids biedt in Zaanstad verschillende soorten opvang aan; kinderopvang voor kinderen van 0 tot 4 jaar, Peuterspelen voor kinderen van 2 tot 4 jaar en buitenschoolse opvang voor kinderen van 4 tot 13 jaar.

Zaan Primair en Integrale Kind Centra voor onderwijs en opvang

Freekids heeft een nauwe samenwerking met Zaan Primair. Zaan Primair is het bevoegd gezag van 28 scholen voor openbaar primair onderwijs in Zaanstad. Samen met Zaan Primair werkt Freekids aan de ontwikkeling van zogenaamd de Integrale Kind Centra (IKC) voor onderwijs en opvang, waarin verschillende vormen van opvang en onderwijs bijeenkomen en waarin de activiteiten van Zaan Primair en Freekids goed op elkaar aansluiten waar het in de inhoud, organisatie en zorgaspecten van ons werk betreft. Freekids is onderdeel van het IKC voor onderwijs en opvang waar het vestigingen heeft binnen de scholen. Daarnaast heeft Freekids verschillende vestigingen op eigen locatie.

Missie

De missie van Freekids is professionele opvang bieden van hoogwaardige kwaliteit, waarin te allen tijde oog is voor de behoeften van ieder kind, ouder(s)/verzorger(s) en pedagogisch medewerkers. Freekids biedt een veilige en stimulerende omgeving waarin het kind de ruimte krijgt zich te ontwikkelen, te ervaren, te ontdekken en te leren. Freekids wil ouder(s)/verzorger(s) de mogelijkheid bieden om het gezin en het werk te combineren door de juiste opvang te bieden die past bij de wensen van ouder/verzorger en kind.

Peuterspelen

Peuterspelen is een plek waarin kinderen van twee tot vier jaar oud dingen leren. Met elkaar omgaan, dingen ontdekken, met hun handen werken, maar ook taal. De meer bekende naam voor Peuterspelen is peuterspeelzaal. Om aan te geven dat onze activiteiten peuterspeelzaalwerk en méér inhouden is gekozen voor de term 'Peuterspelen'.

Vier pedagogische doelen

In de Wet Kinderopvang staat vermeld dat de activiteiten van Freekids gericht moeten zijn op onderstaande vier pedagogische doelen. Het zijn de hoofddoelen in ons werken en worden daarom wel de 'basale' doelen genoemd.

- 1. Bieden van fysieke en emotionele veiligheid;** kinderen moeten zich thuis voelen en op hun gemak zijn op de groepen. Kinderen leren omgaan met verschillende soorten gebeurtenissen waar een kind mee te maken kan krijgen.
- 2. Verwerven van persoonlijke competenties;** kinderen moeten worden gestimuleerd om zich zowel verstandelijk (cognitief) als motorisch (lichamelijk) te ontwikkelen. Met verstandelijke of cognitieve ontwikkeling wordt bedoeld: dat wat kinderen weten. De motorische of lichamelijke ontwikkeling heeft te maken met opgroeien en bewegen.
- 3. Verwerven van sociale competenties;** door op een goede manier samen met elkaar te spelen kunnen kinderen veel van elkaar leren.
- 4. Overdragen van normen en waarden;** kinderen moeten leren zich te houden aan afspraken en regels op de groep, rekening te houden met elkaar, op respectvolle manier met elkaar omgaan. Het gaat bij overdragen van normen en waarden om stimulering van de gewetensontwikkeling; kinderen leren wat hoort en wat niet.

Deze basisdoelen worden in dit pedagogisch beleidsplan verder uitgewerkt.

Pedagogisch beleidsplan Freekids Peuterspelen de Watermolen

2. Visie

Freekids wil een tweede thuis zijn voor de kinderen met een huiselijke sfeer waar elk kind gezien wordt en positieve aandacht krijgt. Door een positieve benadering van het kind krijgt het de mogelijkheid zich optimaal te ontwikkelen, omdat het zich goed voelt.

Elk kind is uniek; het heeft zijn eigen karakter, ontwikkeling en behoeften. Tijdens de opvang worden bewust activiteiten aangeboden die passen in de ontwikkelingsfase van het kind en die het kind stimuleren om zich verder te ontwikkelen. Alle ontwikkelgebieden zijn belangrijk voor Freekids. De taalvaardigheid vindt Freekids daarbinnen extra belangrijk als fundament voor de verdere ontwikkeling van het kind, zowel waar het gaat om zijn schoolcarrière als voor wat betreft zijn sociale ontwikkeling daarbuiten. Kinderen die zich goed kunnen uitdrukken zijn beter in staat te bereiken wat ze willen.

Plezier, Persoonlijk en Professioneel!

Deze elementen zorgen voor het bieden van veiligheid, verbondenheid, ontdekking en ervaring welke gezien worden als voorwaarden voor het kind om zich optimaal te kunnen ontwikkelen.

Plezier Het kind heeft een plezierige tijd bij Freekids. Plezier zit in de kleine dingen: gezelligheid, een goede sfeer op de groepen en leuke activiteiten doen met elkaar waarbij uitdaging, afgestemd op de ontwikkeling en behoeften van het kind, zorgt voor een plezierig gevoel. De pedagogisch medewerkers maken van iedere dag iets bijzonders.

Persoonlijk Freekids biedt persoonlijke opvang door te luisteren naar het kind en zijn ouder(s)/verzorger(s) en af te stemmen op de persoonlijke behoeften en wensen van elk uniek kind.

Professioneel Freekids is een professionele organisatie. Naast professionaliteit van de medewerkers, de voering van beleid en de uitstraling en inrichting van de vestigingen werkt Freekids op een verantwoorde, hygiënische en veilige manier.

Positieve benadering

Een positieve benadering van het kind vindt Freekids Peuterspelen zeer belangrijk, zodat het zich optimaal kan ontwikkelen omdat het zich goed voelt. De pedagogisch medewerkers benaderen het kind positief op de volgende manieren:

- ✓ Het kind positieve aandacht geven als een lach, aai over de bol, knuffel, etc.
- ✓ Het kind complimenten geven.
- ✓ De boodschap die het kind geeft door gedrag, lichaamstaal of spraak wordt benoemd om te zien of het kind goed begrepen is door de opvoeder. ("ik zie dat jij dat speeltje wilt pakken")
- ✓ Het kind wordt voorbereid op wat er gaat gebeuren door die gebeurtenis te benoemen. Hierdoor krijgt het kind de mogelijkheid om te schakelen naar wat er van hem wordt verwacht.
- ✓ De boodschap naar het kind ombuigen naar het gedrag dat wordt verwacht. Zo wordt verteld wat het kind wel behoort te doen, in plaats van wat het niet behoort te doen.
- ✓ De omgeving wordt zo mogelijk aangepast om onaanvaardbaar gedrag te voorkomen. Bijvoorbeeld de stoel weghalen waar het kind steeds op klimt.
- ✓ Vanuit de ik-persoon wordt een boodschap aan het kind gegeven waarin wordt aangegeven wat de opvoeder bij gedrag van het kind ziet en voelt. ("ik vind het niet leuk dat jij dat speeltje stuk maakt") Het kind wordt door de ik-boodschap niet beoordeeld op zijn persoon, maar leert een eigen verantwoording voor zijn gedrag te nemen en zich in een ander te verplaatsen. Hiermee kan het kind eigenwaarde en zelfvertrouwen opbouwen.
- ✓ Het kind op individueel gedrag zo veel mogelijk op ooghoogte aanspreken om hiermee op gelijkwaardige voet te staan.
- ✓ Conflicten worden geprobeerd op te lossen op een manier waarbij opvoeder en kind beiden tevreden zijn met de uitkomst (win-win benadering).

Pedagogisch beleidsplan

Freekids Peuterspelen de Watermolen

3. Freekids Peuterspelen de Watermolen.

Plaatsingsmogelijkheden

Kinderopvangplaats. Opvangplaats voor kinderen tussen 24-48 maanden van wie de werkende ouder(s)/verzorger(s) gebruik maken van kinderopvangtoeslag. Kinderopvang nemen ouder(s)/verzorger(s) af voor 3 uur per dag op de vestiging Peuterspelen de Watermolen.

Reguliere peuterplaats. Opvangplaats voor kinderen van 30-48 maanden van wie de ouder(s)/verzorger(s) gebruik maken van de gemeentelijke subsidie hiervoor.

Een dagdeel voor een reguliere peuterplaats duurt drie uur per dag. Het kind komt twee dagdelen in de week.

VVEplaatsen. VVE betekent Voor- en Vroegschoolse Educatie. Kinderen van 30 – 48 maanden krijgen vanuit Centrum Jong een indicatie tot plaatsing voor VVE. Een dagdeel duurt drie uur. Het kind komt vier dagdelen in de week.

Tijdstippen

Freekids Peuterspelen de Watermolen is geopend op maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag van 8.30 – 11.30 uur.

Dit zijn vaste tijdstippen: van ouder(s)/verzorger(s) wordt verwacht dat zij hun kindje op tijd brengen en pas na drie uur weer ophalen, net als op de basisschool.

Tijdens schoolvakanties is de opvang gesloten.

Groepsgrootte

Freekids Peuterspelen de Watermolen kan maximaal 16 kinderen per dagdeel opvangen. Wanneer er meer dan acht kinderen aanwezig zijn, werken er twee beroepskrachten.

OBS De Watermolen

Freekids Peuterspelen de Watermolen heeft een nauwe samenwerking met de Openbare Basisschool De Watermolen aan de Molenwerf 3 te Koog aan de Zaan.

Het contact met het basisonderwijs, de samenhang tussen de pedagogisch medewerkers en het docententeam, afstemming van thema's, gezamenlijke activiteiten et cetera zorgen voor een doorgaande leerlijn voor het kind.

Pedagogisch beleidsplan Freekids Peuterspelen de Watermolen

4. Verantwoorde opvang

Vanuit het Pedagogisch Kader Kinderopvang zijn de doelen uit de Wet Kinderopvang uitgewerkt in zeven competenties. Aan de hand van deze zeven competenties wordt hier de werkwijze van Freekids Peuterspelen over het bieden van verantwoorde opvang verder uitgelegd.

Kinderen zijn geneigd gedrag te imiteren. De pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van de voorbeeldfunctie die zij voor het kind hebben en handelen hier naar. Binnen het spelmateriaal en het activiteitenaanbod zijn alle competenties terug te vinden. Het kind krijgt hiermee de mogelijkheid zich spelenderwijs te ontwikkelen.

(1) Emotionele competenties

Voor de emotionele competenties vindt Freekids Peuterspelen het zeer belangrijk om het kind een geborgen gevoel te geven. Dit geborgen gevoel geven de pedagogisch medewerkers op de volgende manieren:

- De pedagogisch medewerkers heten het kind welkom wanneer het binnenkomt en vragen hoe het met het kind gaat. Hiermee wordt het kind gezien.

De pedagogisch medewerkers stralen uit dat het kind en zijn of haar ouder(s)/verzorger(s) geaccepteerd worden bij Freekids Peuterspelen door een vriendelijke en open houding aan te nemen, te luisteren naar hen en hen serieus te nemen.

- De pedagogisch medewerkers bieden het kind troost en ondersteuning.

De pedagogisch medewerkers benoemen wat zij bij het kind zien, zij tillen het kind op of nemen het op schoot als het daar behoefte aan heeft en zij tonen begrip voor de situatie van het kind.

Het begrip tonen zij door actief te luisteren en emoties te erkennen. Een pedagogisch medewerker troost het kind door in te gaan op de emotie die het voelt: "je vindt het niet leuk dat mama weggaat, he? Ik snap dat wel: dat is ook niet leuk" In plaats van snel met een speelgoedje te komen in een poging om het kind af te leiden en op die manier te troosten.

- De pedagogisch medewerkers zorgen er voor dat het kind individuele aandacht ontvangt. Wanneer er één op één momenten plaatsvinden, bijvoorbeeld bij het vastmaken van de schoentjes voor het buitenspelen is de volledige aandacht gericht op het kind.
- Door het kind ruimte te geven voor het vormen van een eigen ik.

De pedagogisch medewerkers vertellen niet dat er maar één manier is om iets te doen of uit te leggen. Ieder kind mag zijn of haar eigen verhaal over een gebeurtenis vertellen. "Wat Driss zegt is waar, maar zoals jij het vertelt Fatima, dat is ook goed."

Elk kind is uniek en heeft zijn eigen karakter, ontwikkeling en behoeften. De pedagogisch medewerkers kijken bewust naar het unieke van het kind door actief te luisteren en verwachtingen af te stemmen op het individuele kind.

Door op deze manieren geborgenheid aan het kind te geven en het kind positief te benaderen kan het kind zelfvertrouwen ontwikkelen. Het kind ontwikkelt zich hierdoor optimaal, wordt weerbaar en verbetert zijn zelfredzaamheid.

Wennen aan een nieuwe omgeving

Kinderen hebben tijd nodig om te wennen aan een nieuwe omgeving. Op de startdatum wordt met de ouder(s)/verzorger(s) een intakegesprek gepland. Tijdens het gesprek heeft het kind de mogelijkheid om de groepsruimte te verkennen.

Tijdens het intakegesprek wordt informatie over het kind gevraagd aan de ouder(s)/verzorger(s). Aan de hand van deze informatie kunnen de pedagogisch medewerkers inspelen op het kind. Het ene kind is verlegen, het andere kind is al gewend om bij anderen te worden opgevangen. Elk kind reageert op een andere manier wanneer het voor het eerst bij Freekids Peuterspelen wordt opgevangen. De pedagogisch medewerkers kijken goed naar de behoeften van het kind om zich emotioneel veilig te gaan voelen.

Het is mogelijk dat de ouder(s)/verzorger(s) in de eerste twee weken, na overleg, verzocht worden het kind eerder op te halen in het belang van het kind. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als het kind niet

Pedagogisch beleidsplan

Freekids Peuterspelen de Watermolen

kan meekomen in het dagprogramma, ontroostbaar is of zich afzondert van de rest van de groep. De ervaring leert dat veruit de meeste kinderen zich na enkele uren helemaal op hun gemak voelen.

In de situatie dat er kinderen moeten wennen op de groep wordt altijd voldaan aan de voorgeschreven verhouding tussen het aantal kinderen en het aantal pedagogisch medewerkers.

Intern wennen

Bij Freekids Peuterspelen is één stamgroep voor kinderen van 2 tot 4 jaar. Hierdoor is er geen overplaatsing naar een andere stamgroep mogelijk en is intern wennen niet van toepassing op deze vestiging.

Structuur

Emotionele veiligheid wordt naast het bieden van geborgenheid ook geboden door het kind zo veel mogelijk vaste pedagogisch medewerkers te bieden, een vaste dag structuur en vaste rituelen aan te bieden en het in een geordende en vertrouwde leefruimte op te vangen.

Een vaste groep medewerkers

Bij Freekids Peuterspelen de Watermolen zijn twee pedagogisch medewerkers op een dag werkzaam wanneer er meer dan acht kinderen aanwezig zijn. Freekids Peuterspelen hanteert de regels voor het Beroepskracht Kind Ratio die in de Wet Kinderopvang staan opgenomen.

Er wordt bij Freekids Peuterspelen de Watermolen niet afgeweken van het Beroepskracht Kind Ratio.

De pedagogisch medewerkers werken via een vast rooster, zodat het kind zo veel mogelijk door vertrouwde pedagogisch medewerkers wordt opgevangen.

Mocht één van de pedagogisch medewerkers onverwacht uitvallen, dan wordt dit in eerste instantie geprobeerd op te lossen met vaste pedagogisch medewerkers van de vestiging. Wanneer dit niet lukt, dan wordt er een invalkracht gezocht vanuit een andere vestiging, de flexpool of een gespecialiseerd uitzendbureau. Er wordt geprobeerd de invalkrachten zoveel mogelijk op dezelfde vestigingen te laten meedraaien zodat ook deze tijdelijke collega's min of meer vaste gezichten zijn op de groep.

Door het kind zoveel mogelijk vaste gezichten te bieden, krijgt het de kans een band op te bouwen met de volwassenen en zich hierbij veilig en vertrouwd te voelen.

Een vaste dag structuur

De pedagogisch medewerkers dragen zorg voor een helder en geordend dagritme. Daarmee wordt duidelijk gemaakt welke gebeurtenissen en rituelen er op een dag plaatsvinden.

Freekids Peuterspelen vindt het belangrijk dat de dag een vast patroon heeft, zodat de kinderen weten waar zij aan toe zijn. Omdat er bij Freekids Peuterspelen in een groep met kinderen wordt gewerkt, wordt het belangrijk gevonden dat de duidelijkheid er is voor het kind. Het kind leert zich zo in de groep te handhaven en leert dat er in groepsverband regels bestaan.

In het dagritme zitten vaste (dagelijkse terugkerende) elementen verwerkt, naast de elementen die meer incidenteel plaatsvinden. In het vaste dagritme zijn de volgende elementen verwerkt:

- Spelinloop; de groepsruimte is overzichtelijk. Er liggen materialen klaar voor het kind dat binnen komt;
- Eetmomenten; er wordt met alle kinderen of een aantal kinderen wat gegeten en wat gedronken;
- Groepsactiviteit; een dagelijks terugkerend element. Dit zijn verschillende activiteiten, bijvoorbeeld knutselen, kringspel, dansen of buitenspelen;
- Er is een goede verhouding tussen binnen- en buitenspel. Er wordt voor gezorgd dat het kind - als dit maar enigszins mogelijk is - dagelijks buiten speelt;
- Incidentele thematische activiteiten; zoals een verjaardag enzovoorts.

Pedagogisch beleidsplan

Freekids Peuterspelen de Watermolen

Bij Freekids Peuterspelen de Watermolen wordt het volgende dagritme aangehouden:

08.30 uur	Spelinloop
8.45 uur	Spelen en werken
09.45 uur	Groepsexploratie
10.15 uur	Wc/ verschonen
10.30 uur	Drinken en fruit
11.00 uur	Spel en beweging
11.25 uur	Afsluiting

Een dagritme is geen keurslijf waar niet van afgeweken mag of kan worden, maar een dagritme geeft wel een duidelijk houvast voor het kind.

Halen en brengen

Bij het brengen en ophalen wordt dezelfde discipline gehanteerd als bij de leerkrachten op school. Er wordt op tijd begonnen, dus ouder(s)/verzorger(s) brengen hun kinderen op tijd. Daarnaast wordt er ook op tijd gestopt en wordt ouder(s)/verzorger(s) verzocht hun kinderen ook op tijd op te halen.

De stamgroep

Bij Freekids Peuterspelen worden kinderen opgevangen in een stamgroep. Een stamgroep is een vaste samenstelling van een groep kinderen, welke wordt opgevangen in een vast toegewezen ruimte. Bij Freekids Peuterspelen zijn de stamgroepen ingedeeld in leeftijdsgroepen 2 tot 4 jaar.

Extra dag(en) of ruil dag aanvragen

Freekids Peuterspelen stelt ouder(s)/verzorger(s) graag in de gelegenheid een extra dag af te nemen of een dag te ruilen. Dit is bij Freekids Peuterspelen alleen mogelijk door middel van het afnemen van een kinderopvangplaats, omdat de gesubsidieerde peuterplaatsen en VVE plaatsen gelden voor een vast aantal dagdelen.

Indien het kind eenmalig een extra dag opgevangen wordt, kan dit op de vestiging worden aangevraagd. Wel is het zo dat bij het inplannen van extra opvang dag met regelgeving rekening gehouden dient te worden, zoals die is verwoord in de Wet Kinderopvang. Denk hierbij aan de Beroepskracht Kind Ratio. De extra opvang dag moet passen binnen de (personeels)planning van de vestiging. Hoe eerder een extra dag wordt aangevraagd, hoe groter de mogelijkheden zijn om deze service aan te bieden. Voor een extra opvang dag wordt 3 uur in rekening gebracht. Als het kind structureel een extra dag opgevangen dient te worden, dan wordt dit schriftelijk aangevraagd bij de Front Office.

Een ruil dag kan op de vestiging worden aangevraagd.

Voor de kinderopvangplaatsen kan dit maximaal drie weken voor of maximaal drie weken na de oorspronkelijk geplande datum.

Voor de reguliere peuterplaatsen en VVE plaatsen kan dit binnen dezelfde week van de oorspronkelijk geplande datum, zodat de verdeling van zes of twaalf uur in de week blijft bestaan.

Bij Freekids Peuterspelen de Watermolen is één stamgroep, waardoor een extra opvang dag of ruil dag altijd binnen de eigen stamgroep wordt afgenomen.

Pedagogisch beleidsplan

Freekids Peuterspelen de Watermolen

Geordende ruimte

De inrichting van groepsruimte is zo ingedeeld dat het een leeromgeving is. De groepsruimte van Freekids Peuterspelen is voorzien van leerzame boekjes, Cd's, prentenboeken et cetera. Deze materialen zijn onmisbaar bij het uitvoeren van Peuterplein en spelen iedere dag een rol in het werk.

De groepsruimte is in verschillende hoeken ingedeeld. In deze hoeken wordt kinderen een herkenbare activiteit aangeboden waarin tal van ontwikkelingsfacetten aan bod komen en waarin zij worden uitgelokt tot spel. Het kind kan rustig en geconcentreerd spelen en ervaringen op doen.

De hoeken zijn onder te verdelen in:

- een bouw-/autohoek;
- een fantasie-/ huishoek;
- een lees-/ knuffelhoek;
- een tafel met stoelen voor puzzels en dergelijke;
- een ontdektafel
- hoeken door de vestiging zelf in te vullen.

De ruimte waarin kinderen zich bevinden, moet de mogelijkheid bieden voor enerzijds activiteit en anderzijds rust. Activiteit zodat kinderen worden gestimuleerd om te ontdekken en ervaringen op te doen. Rust om zich even te kunnen afzonderen, om even te bekomen van alle ervaringen of om opnieuw de concentratie op te brengen om te spelen.

De groepsruimte wordt zodanig ingericht dat de kinderen verschillende soorten activiteiten kunnen uitvoeren zonder elkaar te storen.

In de ruimte kan zowel individueel als in kleine groepjes en met de hele groep gespeeld en geleerd worden.

Bij het inrichten van de groepsruimte wordt ook rekening gehouden met de verschillen in leeftijd, ontwikkelingsniveau (tussen jongens en meisjes) en culturele verschillen.

Er wordt gebruik gemaakt van goedgekeurd en gecertificeerd meubilair. Daarnaast voldoet de groepsruimte aan alle eisen die de Wet Kinderopvang en overige wet- en regelgeving hieraan stelt.

Activiteiten buiten de stamgroep

De pedagogisch medewerkers bieden het kind ook de mogelijkheid om buiten de stamgroep ervaring op te doen.

Buitenspel vindt plaats op het buitenterrein dat grenst aan de groepsruimte. Ook kan als activiteit een wandeling of uitstapje naar een speeltuin, winkel of dergelijke worden gemaakt.

In overleg met OBS de Watermolen wordt er gebruik gemaakt van het speellokaal van de school om motorische activiteiten aan de kinderen aan te bieden.

Tijdens grotere activiteiten rondom thema's die op dat moment actueel zijn op de vestiging of school, zoals een voorleesontbijt, Sinterklaas, de kerstviering, carnaval, enzovoorts kan er gebruik gemaakt worden van de aula of een klaslokaal van school.

Bij de activiteiten buiten de stamgroep worden maatregelen omtrent uitstapjes, buitenspel en ongevallen uit het Beleid Gezondheid en Veiligheid uitgevoerd om de veiligheid te waarborgen. .

Buitenruimte

Voor Freekids Peuterspelen de Watermolen wordt de buitenruimte gebruikt dat grenst aan de groepsruimte. De ruimte wordt ook gebruikt door de naastgelegen opvangorganisaties. De buitenruimte is geheel omheind.

Gezondheid en Veiligheid

Ook lichamelijke veiligheid is voor Freekids zeer belangrijk. Freekids heeft beleid opgesteld omtrent Gezondheid en Veiligheid waarin alle maatregelen worden beschreven die risico op ziekte, gezondheidsklachten of een ongeval verkleinen. De pedagogisch medewerkers geven het kind zo veel mogelijk ruimte om te ontdekken en te ervaren, maar wel binnen de veiligheidsgrenzen van Freekids.

Pedagogisch beleidsplan

Freekids Peuterspelen de Watermolen

Het Gezondheids- en Veiligheidsbeleid is voor ouder(s)/verzorger(s) in te zien op de vestiging.

(2) Sociale competenties

Peuterspelen heet niet voor niets ook wel 'voorschool'. Het is de eerste fase van naar school gaan. Bij naar school gaan hoort niet alleen het leren van schoolvakken als taal en rekenen. Ook goed met elkaar kunnen omgaan, rekening houden met elkaar of bijvoorbeeld vriendschappen aangaan hoort daarbij. Net als aandacht hebben voor een groepsactiviteit (in plaats van alleen de activiteiten die kinderen alleen doen), of luisteren naar wat de pedagogisch medewerkers zeggen ('opletten') en respect hebben voor elkaar of voor de pedagogisch medewerkers.

Kinderen wordt spelenderwijs geleerd wat straks op de basisschool ook van hen verwacht wordt. Als kinderen al op Peuterspelen goede sociale competenties ontwikkelen, dan kan de leerkracht van groep 1 op de basisschool daarop voortbouwen. Het kind kan daardoor makkelijker en sneller leren.

Bij Freekids Peuterspelen worden deze sociale vaardigheden eigenlijk vanzelfsprekend aangeleerd, omdat het kind als het ware in een minisamenleving wordt opgevangen. Doordat het kind met de groep meedraait, leert het de regels die op de groep bestaan en ervaart hoe het is om met deze regels om te gaan.

In grote groepsmomenten als een kringspel of buiten spelen is er aandacht voor het samen ervaren, het bewust maken van elkaar en oefenen in vaardigheden als op de beurt wachten of elkaar uit laten praten.

De pedagogisch medewerkers benoemen naar het kind toe wat de verwachting is op een bepaald moment.

Bijvoorbeeld: een kind is bezig met een speelgoedje, maar een ander kind wil daar ook graag mee spelen. De afspraak wordt gemaakt dat het tweede kindje het speelgoed ook mag gebruiken, maar pas nadat het eerste kind ermee klaar is.

Het kind heeft veel andere kinderen om zich heen gedurende de dag waarop het wordt opgevangen. Hierdoor leert hij relaties aan gaan met leeftijdgenootjes. Sommige kinderen kunnen hierin meer verlegen zijn dan anderen. De pedagogisch medewerkers stimuleren het kind hierbij door uit te leggen wat het kind kan doen of kan zeggen tegen een ander kind. Door samen met andere kinderen te spelen leren zij elkaar goed kennen en is het leuk met elkaar. Door dagelijks ruimte te geven voor vrij spel kan het kind zelf ontdekken met welke andere kinderen het graag speelt om daarmee een relatie op te bouwen.

Een ander sociaal aspect dat belangrijk wordt gevonden om te stimuleren bij het kind is dat het kind hulp kan bieden en kan aannemen.

Bijvoorbeeld: De peuters helpen met taakjes als de tafel afruimen, benodigdheden pakken of drinken uitdelen. Door beurten af te wisselen leert het kind zowel de hulp te bieden als te ontvangen.

Conflicten

Er ontstaan ook wel conflicten tussen kinderen tijdens het samen spelen. Een speeltje wordt afgepakt of iemand zit net in de weg. Wanneer het kind zelf nog geen oplossingen heeft geleerd om hiermee om te gaan, doen de pedagogisch medewerkers de oplossingen voor. Zij vertellen wat het kind kan doen of kan zeggen tegen het andere kind en leggen uit welke manier de juiste is. Door verschillende oplossingen aan te reiken leert het kind een repertoire waaruit het uiteindelijk zelf kan gaan kiezen. Naarmate het kind wat ouder wordt bekijken de pedagogisch medewerkers of het lukt om zelf het conflict op te lossen. Door niet direct in te springen in het conflict leert het kind er zelfstandig mee om te gaan zonder direct hulp van een volwassene nodig te hebben.

(3) Motorisch – zintuiglijke competenties

Gedurende het dagdeel dat het kind wordt opgevangen beweegt het kind, waardoor het van kleins af aan een grote ontwikkeling doormaakt, van goed achteruit lopen, het kind kan eventjes op één been staan, het kind kan op zijn tenen staan, et cetera.

Het kind heeft ruimte nodig om zich te kunnen bewegen en zo de eigen motivatie in beweging te kunnen ontplooiën. Hiervoor zorgen de pedagogisch medewerkers dat het kind deze ruimte op een veilige manier krijgt door speelkleden- en/of matten neer te leggen op de groepen.

Pedagogisch beleidsplan

Freekids Peuterspelen de Watermolen

Spelenderwijs stimuleren zij het kind in het ontwikkelen van zijn motoriek en zintuigen door diverse activiteiten aan te bieden.

Bijvoorbeeld: een activiteit gericht op de grove motoriek is het gebruik van balanskussens. Dit zijn zachte 'blokken' van verschillende vormen en afmetingen waarop kinderen kunnen lopen. Daarbij moeten ze goed op hun balans letten. Stevig op je voeten staan, je evenwicht bewaren en de ontwikkeling van verschillende spieren worden op deze manier ontwikkeld. Activiteiten met fijnere bewegingen (fijne motoriek) waarbij kinderen kleine dingetjes oppakken, in elkaar zetten, vouwen, inkleuren et cetera worden ook veelvuldig gedaan.

(4) Cognitieve competenties

De pedagogisch medewerkers benoemen veel en verschillende emoties. Het kind leert hierdoor de emoties herkennen, te begrijpen en zelf te benoemen.

Freekids Peuterspelen de Watermolen werkt met thema's vanuit Peuterplein die gericht zijn op de directe wereld om het kind heen. Activiteiten worden hierop afgestemd om het kind iets aan te leren (kennis) over een onderwerp. Spelenderwijs komen kinderen in aanraking met informatie over verschillende onderwerpen.

De keuze van thema's zijn geen keurslijven. Er kunnen ook activiteiten worden aangeboden die afwijken van het thema.

Wanneer het kind de mogelijkheden van spel materiaal niet kent, nemen de pedagogisch medewerkers een actieve rol aan. Zij doen voor hoe het speelgoed werkt en begeleiden het kind in het spel. Zo wordt het kind op weg geholpen om vervolgens zelf verder te gaan.

Tijdens de activiteiten stimuleren de pedagogisch medewerkers het kind om vindingrijk te zijn in het zoeken naar oplossingen voor moeilijkheden die zich voordoen.

Bijvoorbeeld: het kind is aan het puzzelen. Eerst laten de pedagogisch medewerkers het kind zelf proberen of het lukt. Wanneer het bij het kind niet lukt, zullen zij het helpen door aanwijzingen te geven (als 'dat stukje past misschien daar' of 'een klein beetje draaien') om het wel te laten lukken.

De pedagogisch medewerkers sluiten aan bij wat kinderen al wel weten en bouwen daarop voort. Denk hierbij bijvoorbeeld aan dieren of aan kleuren. In een gesprekje met het kind ontdekken de pedagogisch medewerkers dat een kind al enkele boerderijdieren of kleuren kan noemen. Met behulp van een boekje of speelgoeddiertjes leren ze het kind bijvoorbeeld een nieuw dier of een nieuwe kleur te herkennen. Later tijdens het dagdeel komen ze nog eens terug bij het kind met het nieuw aangeleerde dier of de nieuwe kleur om te controleren of het kind het nog weet. Geluiden maken of aanwijzingen geven helpt de kinderen het nieuwe begrip beter te onthouden.

(5) Taal en communicatieve competenties

Een van de belangrijkste ontwikkelgebieden is de taalontwikkeling. Nederlands is de taal die op Freekids Peuterspelen gesproken wordt. Goed Nederlands leren spreken is onmisbaar. Straks, op de basisschool, kunnen kinderen veel beter meekomen als ze een goede taalbeheersing hebben. Ouder(s)/verzorger(s) zijn daar thuis mee bezig en bij Freekids Peuterspelen wordt er ook veel aandacht aan besteed. Verschillende 'taalactiviteiten' worden aangeboden: voorlezen, prentenboeken bekijken, gesprekjes met de kinderen, verhaaltjes navertellen, het einde van een boek of een rijmpje aanvullen, tekens aanwijzen en laten interpreteren, et cetera.

Spelenderwijs, bijvoorbeeld als er een spelletje wordt gedaan of een liedje wordt gezongen, leert het kind nieuwe woorden en goede Nederlandse zinnen te formuleren. Bij elk thema vanuit Peuterplein worden nieuwe woorden aan het kind aangeboden.

Door de communicatievaardigheden die bij onze werkwijze passen leert het kind luisteren en te begrijpen wat er wordt gezegd. Voordat het kind echter zo ver is om dit te kunnen horen en begrijpen en ook zelf toe te passen, stimuleren de pedagogisch medewerkers het kind in zijn taalontwikkeling door veel tegen het kind te praten. Zij benoemen wat zij zien en doen, zodat het kind de taal leert.

Wanneer het kind na de passieve taalontwikkeling zich gaat ontwikkelen in de actieve taalontwikkeling wordt het gestimuleerd door woorden te herhalen en het kind soms de woorden na te laten zeggen.

Pedagogisch beleidsplan

Freekids Peuterspelen de Watermolen

Wanneer het kind het woord verkeerd zegt, wordt het woord op de juiste manier herhaalt, maar zonder te verbeteren.

Bijvoorbeeld: het kind zegt “ik wil graag op een fietsje *jijden*” wordt herhaalt naar het kind “wil jij graag op het fietsje rijden?” Op deze manier wordt het kind doorgegeven hoe het woord uitgesproken moet worden, maar wordt het kind niet afgevalen op wat hij of zij zei. Hiermee wordt voorkomen dat het kind onnodig onzeker wordt over zijn uitspraak.

De pedagogisch medewerkers moedigen het kind aan zelf te vertellen door open vragen aan het kind te stellen en gesprekjes met het kind aan te gaan.

Boekstart

Op de vestigingen is het project Boekstart ingezet. Boekstart is een programma dat het lezen met heel jonge kinderen wil bevorderen én volwassenen met jonge kinderen wil laten genieten van boeken. Vanuit de bibliotheek zijn boeken aangeboden.

Bij kinderen die op jonge leeftijd veel voorgelezen worden (dagelijks 15-20 minuten) en die vaak zelf de gelegenheid krijgen om in boekjes te kijken wordt de woordenschat uitgebreid en de taalverwerving gestimuleerd. Deze kinderen maken een grote kans op een goede start bij het leren lezen. Ook is er een grotere kans dat deze kinderen latere “echte lezers” worden. En wie graag leest, leest beter en leert makkelijker. Daarnaast is voorlezen een gezellige activiteit, waarbij de kinderen veel avonturen beleven.

Het project heeft als doelen:

- Het bevorderen van het leesplezier.
- Het stimuleren van de taalontwikkeling.
- Ontwikkeling van de fantasie.
- Een positief lees- en voorleesklimaat binnen Freekids Peuterspelen, waarbij dagelijks (interactief) voorlezen op het programma staat en waarbij de kinderen altijd de mogelijkheid hebben om zelf een boek te kunnen pakken.
- Een goede voorbereiding op de basisschool.

Taaldoelen

Als het kind doorstroomt naar de basisschool kan het nog niet lezen of schrijven, maar herkent al wel de eerste beginselen daarvan. Hij ziet dat een teken iets aanduidt, betekenis heeft. Hij weet dat je iets kunt leren van wat opgeschreven staat en ontdekt het verschil tussen lezen en schrijven. Het is leuk om te zien dat het kind al doet alsof hij leest door een prentenboek door te bladeren en het (bekende) verhaal na te vertellen.

Het kind leert de allereerste beginselen van het alfabet. Dat er een relatie is tussen klanken en letters bijvoorbeeld. En dat letters betekenis hebben. Denk aan de P van Parkeerplaats, of L van Lesauto. Ook vindt het kind het leuk om een spelletje met taal te doen of een rijmpje af te maken.

De streefdoelen zoals die zijn vermeld in de taaldoelen voor 4- en 6-jarigen (zoals die zijn geformuleerd door de UvA/SLO 2009) worden gehanteerd bij de stimulering van de taalontwikkeling.

Die doelen vallen in drie groepen uiteen:

1. Mondelinge taalvaardigheid
2. Het begin van leren lezen en schrijven
3. Je bewust zijn van taal

Voor elk van die doelen is precies bepaald wat een kind moet kunnen voordat het naar groep 1 gaat. Met anderen woorden: wat een kind op taalgebied moet kunnen op het moment dat het Peuterspelen verlaat. Die doelen zijn heel concreet. Als het om de mondelinge taalvaardigheid gaat: kinderen die naar groep 1 gaan zouden 4.000 woorden moeten kennen en er 2.000 actief moeten kunnen gebruiken en moeten weten welke woorden je in welke situatie gebruikt. Daarnaast zie je bij deze kinderen dat ze steeds meer en steeds moeilijkere woorden gaan gebruiken. Ze weten het verschil tussen ik, jij, hij/zij en kunnen iets in de verleden tijd zetten: we *waren* op vakantie.

Pedagogisch beleidsplan

Freekids Peuterspelen de Watermolen

Het streven is dat kinderen die van Peuterspelen afgaan woorden in hun geheel uitspreken, ook de delen van een woord waarop geen klemtoon rust. Denk aan *banaan* in plaats van *naan*. Woorden als alles, iets en iedereen zijn bekend, net als bijvoeglijk naamwoorden: het gele blokje, de zwarte hond. Ook kan het kind het woordje er gebruiken: *er zit water in*. Daarnaast kunnen deze kinderen op een begrijpelijke en verstaanbare manier verhaaltjes vertellen en beschrijven wat er gebeurt of wat het kind heeft meegemaakt. Als kinderen van Peuterspelen afgaan kunnen zij luisteren naar een verhaal op de radio of op internet of naar een verhaal dat iemand anders vertelt. Bovendien kan het een uitleg begrijpen en uitvoeren.

Een tweede belangrijke doelstelling heeft te maken met het begin van lezen en schrijven. Freekids Peuterspelen wil bereiken dat de kinderen op hun vierde jaar plezier beleven aan voorlezen, liedjes en rijmpjes. Daarnaast wil Freekids Peuterspelen dat de kinderen zien dat er een verband is tussen een plaatje en een verhaal. De buitenkant van een boek vertelt al iets over de inhoud. Bovendien kunnen deze kinderen een verhaal navertellen of voorspellen hoe het afloopt. Ze kunnen de pedagogisch medewerker nadoen als zij stukjes uit het boek uitbeeldt.

(6) Morele competenties

Freekids Peuterspelen biedt een klimaat waarin het kind zich bewust wordt van gangbare maatschappelijke normen en waarden, waarbij de eigenheid van ieders (culturele) achtergrond gerespecteerd wordt, zolang die niet in strijd is met de uitgangspunten van dit pedagogisch beleid. De normen en waarden die de pedagogisch medewerkers overbrengen aan het kind zijn gericht op het zich houden aan regels, sociale omgangsvormen en respect hebben voor elkaar. Soms kunnen normen en waarden verschillen met die waar het kind mee bekend is. Het kind leert hierdoor juist het verschil te maken en rekening te houden met de normen en waarden van andere mensen.

De morele ontwikkeling bij het kind ontstaat zo rond de leeftijd van tweeënhalf á drie jaar. Om het kind te leren wat wel en niet mag of kan, vertellen de pedagogisch medewerkers van jongs af aan het kind welk gedrag wordt verwacht. Door uit te leggen waarom die verwachting bestaat kan het kind zich goed moreel ontwikkelen.

Bijvoorbeeld: het kind slaat een ander kind op het hoofd. De pedagogisch medewerkers zeggen "aai het kindje maar, slaan doet pijn". Door het uit te leggen aan het kind leert het de gevolgen van zijn gedrag. Alternatieven worden aangeboden, zodat het kind het gedrag leert om te buigen naar aanvaardbaar gedrag.

Wanneer een kind onaanvaardbaar gedrag laat zien dat gericht is op fysieke pijn of het niet gehoorzamen van regels geven de pedagogisch medewerkers na een waarschuwing een consequentie aan het kind om duidelijk te maken dat dit niet aanvaardbaar is. Een consequentie kan zijn dat het kind het onaanvaardbare gedrag moet herstellen.

Bijvoorbeeld: de beker water opruimen die expres is omgegooid of iets opnieuw laten doen op de juiste manier (bijvoorbeeld de deur zacht dicht doen, nadat het eerst hard is gedaan). Dit aanvaardbare gedrag dat de pedagogisch medewerkers van het kind vragen, wordt beloond met een compliment.

Het kind wordt soms in de groep even apart gezet als time-out. Aan het kind wordt verteld waarom het even apart zit. Bij het einde van de time-out wordt nogmaals uitgelegd waarom het even apart moest zitten, vervolgens wordt het goed gemaakt en afgesloten.

Bij deze manier van werken is dit een win-verliesbenadering waarbij er geen rekening wordt gehouden met de behoeften van het kind. De pedagogisch medewerkers zetten daarom de time-out pas in wanneer het niet lukt om het conflict op te lossen via de confronterende ik-boodschap. Vooraf wordt het kind altijd gewaarschuwd, zodat het de ruimte krijgt om zijn gedrag te veranderen.

(7) Expressieve en beeldende competenties

De pedagogisch medewerkers bieden verschillende activiteiten aan het kind aan die de expressieve en beeldende competenties stimuleren. Deze activiteiten zijn gelegen in knutselen, dansen, zingen, muziek, etc. Freekids Peuterspelen zorgt voor een ruim aanbod aan materialen.

Freekids Peuterspelen vindt het belangrijk dat de autonomie van het kind wordt gerespecteerd. Niet een mooi resultaat is het belangrijkste, maar wat het kind tijdens het maken ervan beleeft. De pedagogisch medewerkers geven het kind de vrijheid in de keuzes die het maakt voor zijn eigen

Pedagogisch beleidsplan Freekids Peuterspelen de Watermolen

resultaat. Zo kan een kind zijn koe groen kleuren of ogen op de plek van de oren plakken. Hierin geven de pedagogisch medewerkers zo min mogelijk verbetering. Wel geven zij uitleg over de juiste manier, zodat het kind op cognitief niveau hiervan leert.

Zelfredzaamheid

Binnen de zeven competenties wordt overkoepelend de zelfredzaamheid van het kind ontwikkeld. Om het kind te stimuleren in zelfredzaamheid laten de pedagogisch medewerkers het kind zo veel mogelijk zelf doen wanneer hij hier aan toe is binnen zijn ontwikkelingsfase.

Bijvoorbeeld: de pedagogisch medewerkers laten een peuter zelf naar het toilet gaan, hun schoenen aan en uit trekken en spulletjes pakken voor een activiteit.

Zindelijkheid stimuleren de pedagogisch medewerkers door het kind te laten kennismaken met de toiletten. Doordat het kind ziet wat andere kinderen doen leert het de bedoeling van het toilet. Door een ongedwongen sfeer zorgen de pedagogisch medewerkers ervoor dat het kind plezier heeft in het zindelijk worden.

Pedagogisch beleidsplan Freekids Peuterspelen de Watermolen

5. Ontwikkelingsgericht

De werkwijze van Freekids Peuterspelen kan het beste worden omschreven als een ontwikkelingsgerichte werkwijze. Hiermee bedoelen we dat in ons werk bewust die activiteiten worden aangeboden die passen bij de ontwikkelingsfase van het kind en – natuurlijk - het kind stimuleren om zich verder te ontwikkelen.

Alle ontwikkelgebieden zijn belangrijk voor Freekids Peuterspelen. In onze visie is de ontwikkeling van de taalvaardigheid daarbinnen extra belangrijk. Een goede taalbeheersing is het fundament voor de verdere ontwikkeling van kinderen, zowel waar het gaat om hun schoolcarrière als voor wat betreft hun sociale ontwikkeling daarbuiten. Taal maakt mondig. Kinderen die zich goed kunnen uitdrukken zijn beter in staat te bereiken wat ze willen.

Kinderen ontwikkelen zich juist in de leeftijd van twee tot vier jaar razendsnel. Freekids Peuterspelen vindt het dan ook heel belangrijk om goed op de ontwikkeling van kinderen te letten en ze alle begeleiding te bieden die ze nodig hebben.

Voorschool

De manier van werken van Freekids Peuterspelen sluit aan bij die van de openbare basisschool De Watermolen, waarmee een samenwerkingsrelatie bestaat op het gebied van Peuterspelen en buitenschoolse opvang. Daarmee wordt ervoor gezorgd dat de ontwikkeling van kinderen die bij Freekids begint, een prima vervolg krijgt op het moment dat ze naar de basisschool gaan.

VVE programma Peuterplein

Freekids Peuterspelen werkt ontwikkelingsgericht en laat het activiteiten/spelaanbod meegroeien met de ontwikkeling van het kind. Zo wordt aangesloten bij de leeftijds- en/of ontwikkelingsfase van het kind. Daarin leveren de pedagogisch medewerkers maatwerk: geen twee kinderen zijn hetzelfde. Differentiatie (onder meer moeilijkheidsgraad) in het aanbod en de begeleiding is daarom essentieel in de aanpak. Uitgangspunt hierbij is het VVE-programma Peuterplein. Het VVE-programma Kleuterplein dat volgt op Peuterplein wordt in de kleuterklassen van basisschool De Watermolen als uitgangspunt gebruikt in hun manier van werken.

Binnen het VVE – programma Peuterplein draait alles om de ontwikkeling van het kind. Peuterplein speelt in op de nieuwsgierigheid van het kind door uitdagende activiteiten aan te bieden die gericht zijn op verschillende ontwikkelingsgebieden:

- sociaal-emotionele ontwikkeling: samen spelen, vriendelijk zijn voor elkaar, aandacht hebben voor elkaar, rekening houden met elkaar, luisteren, elkaar iets vertellen, etc.
- grove en fijne motorische ontwikkeling: staan, lopen, springen, balanceren, gooien, op één been staan, dingen pakken, vouwen, opstapelen etc.
- de taalontwikkeling: Nederlandse woordenschat vergroten, goede zinnen bouwen, leren praten, je uiten, luisteren en luisterhouding, begrijpen wat er gezegd/uitgelegd wordt, .
- voorbereidend rekenen: het gaat hierbij om de basis van het rekenen: tellen, ordenen, vergelijken.
- Expressieve en muzikale ontwikkeling: liedjes zingen, geluiden maken, simpele muziekinstrumenten gebruiken, dansen.
- de creatieve (beeldende) ontwikkeling: plakken, knippen, bouwen.
- intellectuele ontwikkeling (ontdekken): speelgoed leren kennen, zelf boekjes 'lezen', de binnen- en buitenruimte van Peuterspelen verkennen.
- oriëntatie op tijd: de kinderen leren de verschillende seizoenen kennen, de momenten van de dag, verjaardagen etc.
- oriëntatie op ruimte: kinderen ontdekken de binnen- en buitenruimte en alles wat daarmee samenhangt, ander speelgoed, het verschil tussen koud (buiten) en binnen (warm). Daarnaast is vanuit de buitenruimte de omgeving goed te zien en te horen.

Waar nodig, kan ervoor worden gekozen om overige activiteiten en leer/spelmaterialen in te zetten, in aanvulling op Peuterplein.

Pedagogisch beleidsplan

Freekids Peuterspelen de Watermolen

Activiteiten

Peuterplein is een overzichtelijk programma. Het geeft een ruim aanbod in verschillende activiteiten. Pedagogisch medewerkers stellen een planning op. Hierin beschrijven zij de activiteiten die zij die week per dagdeel gaan doen en welke VVE-doelen zij daarmee behalen willen. Pedagogisch medewerkers werken zodoende gestructureerd met geplande doelen en geplande activiteiten. Er wordt gewerkt met een jaarrooster, waarin de verschillende ontwikkelingsgebieden aan bod komen, verbonden aan verschillende thema's. Per thema wordt een invulling gegeven aan deze ontwikkelgebieden.

Activiteiten kunnen ook spontaan ontstaan door wat de pedagogisch medewerkers bij het kind zien gebeuren.

Tijdens een dagdeel op Freekids Peuterspelen vloeien de activiteiten op een natuurlijke manier in elkaar over. Sociale competenties ontwikkelen en taal hebben alles met elkaar te maken. Spelletjes vragen om sociale competenties, maar ook om een goede motoriek. Kortom, in de ontwikkelingsgerichte werkwijze hangen de competenties op een goede manier samen.

Ontwikkelingsgericht werken is maatwerk. Freekids Peuterspelen wil kinderen voldoende stimuleren om aan activiteiten mee te doen, maar ook weer niet te veel van ze vragen. Zowel 'onder stimulering' als 'over stimulering' worden voorkomen door af te stemmen op het niveau en de behoeften van het kind. Bij het uitvoeren van de activiteiten wordt het kind positief aangemoedigd. Wanneer het kind echter geen zin heeft om mee te doen wordt dit gerespecteerd en wordt het kind niet gedwongen om wel mee te doen.

Met de ontwikkelingsgerichte aanpak kan in een vroeg stadium een ontwikkelingsachterstand gesignaleerd worden. Omdat alle activiteiten draaien om het ontwikkelen van competenties, wordt het al snel duidelijk als dat bij een kind niet volgens de verwachting verloopt. Als dat gebeurt, kan daar meteen op ingespeeld worden door het kind extra aandacht te geven of meer te stimuleren.

Mentor

De mentor is het eerste aanspreekpunt van de ouder(s)/verzorger(s) met betrekking tot opvang en begeleiding van het kind.

Elk kind krijgt een mentor toegewezen. De mentor is één van de vaste pedagogisch medewerkers van de stamgroep waarin het kind is geplaatst. Vooraf aan de plaatsing wordt bepaald welke pedagogisch medewerker van de groep als mentor wordt toegewezen. In de regel zal dit de pedagogisch medewerker zijn die het kind het meest ziet.

Op het Ouderportaal van het systeem Kindplanner kunnen ouder(s)/verzorger(s) onder de kindgegevens inzien welke pedagogisch medewerker als mentor is toegewezen.

De mentor kan zich in taken en verantwoordelijkheden richten op een aantal kinderen, die zij het beste kent, waardoor zij een goed beeld kan vormen van de ontwikkeling en het welbevinden van deze kinderen.

Door de ontwikkeling en het welbevinden van een kind goed in beeld te hebben en dit met ouder(s)/verzorger(s) te bespreken kunnen de pedagogisch medewerkers opvang en begeleiding bieden die bij de ontwikkeling van het kind past.

Om er voor te zorgen de opvang en begeleiding van het kind en zijn ouder(s)/verzorger(s) zo optimaal mogelijk verloopt zijn een aantal taken toegewezen aan de mentor:

- ✓ Verantwoordelijk voor de uitnodiging en uitvoering van een intakegesprek.
- ✓ Verantwoordelijk voor de juiste gegevens van het kind en zijn/haar ouder(s)/verzorger(s) in het dossier en het systeem Kindplanner.
- ✓ Uitvoeren van dagelijkse observatie van het kind in samenwerking met de collega.
- ✓ Uitvoeren van dagelijkse rapportage van kind-informatie in samenwerking met de collega.
- ✓ Verantwoordelijk voor de planning en uitvoering van observaties en het opstellen van een eventueel handelingsplan.
- ✓ Verantwoordelijk voor het bespreken van de ontwikkeling en het welbevinden van het kind met zijn/haar ouder(s)/verzorger(s).

Pedagogisch beleidsplan

Freekids Peuterspelen de Watermolen

- ✓ Verantwoordelijk voor het signaleren van zorg en de uitvoering van beleid hieromtrent.
- ✓ Verantwoordelijk voor overdracht van informatie naar basisonderwijs en eventueel buitenschoolse opvang.

Observatie

De mentor van een kind observeert met behulp van observatielijsten. Door het invullen van de observatielijsten ontstaat een goed beeld van de ontwikkeling van het kind. Aan de hand van dit beeld kunnen de pedagogisch medewerkers met elkaar vaststellen in welk ontwikkelingsgebied het kind mogelijk ondersteuning nodig heeft. De mentor van het kind beschrijft hierop een handlingsplan, zodat een bewuste aanpak voor het individuele kind kan worden ingezet om zijn ontwikkeling te stimuleren.

Formulier Welbevinden: het formulier Welbevinden wordt na drie maanden na plaatsingsdatum ingevuld.

Observatielijst Sociaal Emotioneel functioneren vanuit het Cito Volgsysteem: na negen maanden na plaatsingsdatum wordt het kind geobserveerd met behulp van de observatielijst op het gebied van Sociaal Emotioneel functioneren.

Taal en Rekenen: Omdat het VVE programma gericht is op extra stimulering in de taal- en rekenontwikkeling worden deze gebieden bij de kinderen nauwlettend in de gaten gehouden tijdens de activiteiten die hierop gericht zijn. Een groepsplan wordt opgesteld voor het aanbieden van deze activiteiten, waarbij kinderen worden ingedeeld in kleinere groepjes voor een extra uitdaging of een extra stimulering.

Wanneer het kind 3,9 jaar oud is, dan wordt het Overdrachtsformulier Looqin ingevuld waarbij een score wordt aangegeven op de ontwikkeling in de streefdoelen van taal- en rekenvaardigheden.

Uniform Zaans Overdrachtsformulier: wanneer het kind 3,9 jaar oud is, dan wordt het Uniform Zaans Overdrachtsformulier ingevuld.

Na de observaties Welbevinden en Peuterplein wordt een 10- minuten gesprek met de ouder(s) /verzorger(s) gepland om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bespreken. Deze gesprekken vinden plaats op de vestiging.

De mentor kan eerder een gesprek met ouder(s)/verzorger(s) willen houden wanneer zij hier aanleiding tot hebben als bijvoorbeeld een zorgelijke ontwikkeling of opvallend gedrag.

Ook ouder(s)/verzorger(s) kunnen altijd een extra gesprek aanvragen wanneer zij hier behoefte aan hebben.

Specifieke ondersteuning

Een kind kan opvallen in zijn gedrag en/of in zijn of haar ontwikkeling. Op het moment dat pedagogisch medewerkers signaleren dat een kind in zijn gedrag en/of ontwikkeling stagneert en er zorgen over gaan bestaan, dan is het nodig om hier verdere stappen op te ondernemen.

Om te zorgen dat het kind de juiste aandacht en hulp kan krijgen is het belangrijk om zo veel mogelijk informatie te verzamelen en te rapporteren over observaties die pedagogisch medewerkers doen.

1. Pedagogisch medewerkers beschrijven dagelijks kort wat is opgevallen.

Deze informatie wordt in de dagelijkse overdracht met ouder(s)/verzorger(s) besproken en in het kinddossier bewaard.

2. De mentor van het kind vult observatieformulieren in.

Door middel van de observatieformulieren krijgen de pedagogisch medewerkers een goed beeld van de ontwikkeling van het kind. Aan de hand van dit beeld kunnen zij vaststellen in welke ontwikkelingsgebieden het kind ondersteuning nodig heeft.

3. Aan de hand van alle informatie die is verzameld analyseren de pedagogisch medewerkers met de Pedagogisch Coach wat zij bij het kind hebben geconstateerd en stellen een probleemdefinitie vast.

Pedagogisch beleidsplan

Freekids Peuterspelen de Watermolen

De observatieformulieren en toetsen worden tijdens de kindbespreking met de Pedagogisch Coach besproken. Minimaal één keer per kwartaal wordt een kindbespreking gepland met de pedagogisch medewerkers en de Pedagogisch Coach.

Onderwerpen in deze bespreking zijn:

Stemming en voortgang van ontwikkeling van kinderen.

Zorg over kinderen. Analyseren van observaties en rapportages.

Handelingsplannen opstellen.

Handelingsplannen evalueren.

4. Er wordt een handelingsplan opgesteld om voor het kind de juiste ondersteuning in te zetten.

Het formulier handelingsplan wordt door de mentor van het kind ingevuld.

5. Observatieformulieren en handelingsplan worden met ouder(s)/verzorger(s) besproken.

Ouder(s)/verzorger(s) worden door de mentor uitgenodigd voor een gesprek om de zorg en het handelingsplan te bespreken. Indien gewenst is de Pedagogisch Coach hierbij aanwezig.

6. Handelingsplan wordt uitgevoerd.

7. De observatieformulieren en het handelingsplan worden met de Pedagogisch Coach geëvalueerd. Het handelingsplan wordt eventueel bijgesteld.

Op het moment dat vanuit evaluatie blijkt dat:

1. Het handelingsplan geen vooruitgang biedt;

2. De zorg hierdoor blijft bestaan of vergroot,

dan wordt er met de ouder(s)/verzorger(s) besproken dat er contact kan worden opgenomen met de Peuter Intern Begeleider.

Peuter Intern Begeleider

Na toestemming van de ouder(s)/verzorger(s) wordt er contact opgenomen met de Peuter Intern Begeleider.

Met de Peuter Intern Begeleider wordt een overleg gepland dat gericht zal zijn op de zorg die bestaat, een evaluatie van de handelingsplannen en een verder plan van aanpak. Binnen dit plan kan een eventuele doorverwijzing naar een zorginstantie als bijvoorbeeld Centrum Jong, huisarts, logopedist, fysiotherapie zijn opgenomen.

Centrum Jong

De pedagogisch medewerkers kunnen contact opnemen met de jeugdverpleegkundige van Centrum Jong. Zij leggen hun eventuele vragen over de kinderen aan haar voor. Zo kan adequaat gereageerd worden op eventuele problemen.

Overdracht gegevens

Freekids vindt het belangrijk dat er een doorgaande lijn bestaat met de school en eventueel buitenschoolse opvang waar het kind naar toe gaat wanneer het kind vier jaar oud is en de opvang bij Peuterspelen eindigt. Door informatie over te dragen over het kind is de school (en eventueel buitenschoolse opvang) bij start direct op de hoogte van de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. Een leerkracht en pedagogisch medewerkers van de buitenschoolse opvang kunnen direct inspelen op wat er bij Peuterspelen is gezien en geboden.

Wanneer een kind 3,9 jaar oud is, dan wordt het Uniform Zaans Overdrachtsformulier ingevuld door de mentor van het kind. Met de ouder(s)/verzorger(s) wordt een eindgesprek gepland waarin de informatie uit het formulier wordt besproken. Er wordt aan de ouder(s)/verzorger(s) om toestemming gevraagd de informatie over te dragen aan de school en eventueel buitenschoolse opvang.

Wanneer ouder(s)/verzorger(s) toestemming hebben verleend de informatie van het kind over te dragen, dan wordt een warme of koude overdracht richting school en eventueel buitenschoolse opvang verzorgd. Een warme overdracht wordt gegeven indien het kind VVE geïndiceerd is, een specifieke hulpvraag heeft of wanneer er zorgen bestaan bij een kind. Wanneer de ontwikkeling en het welbevinden van een kind goed verlopen en er geen extra zorg nodig is, dan wordt een koude overdracht gegeven.

Pedagogisch beleidsplan

Freekids Peuterspelen de Watermolen

Wanneer ouder(s)/verzorger(s) geen toestemming verlenen de informatie over te dragen, dan wordt het kinddossier aan de ouder(s)/verzorger(s) meegegeven.

Wanneer de overdracht door Freekids in het belang van het kind nodig wordt geacht, dan wordt de overweging om een overdracht zonder toestemming van ouder(s)/verzorger(s) door te zetten getoetst op drie principes van het 'Juridisch Zwitsers zakmes'.

Pedagogisch beleidsplan Freekids Peuterspelen de Watermolen

6. Kwaliteit beroepskrachten

Kwaliteit van de pedagogisch medewerkers

De pedagogisch medewerkers van Freekids Peuterspelen zijn gekwalificeerde en gediplomeerde professionals die regelmatig worden bijgeschoold en getraind in de belangrijkste interactievaardigheden die nodig zijn in het werken met kinderen.

Alle pedagogisch medewerkers beschikken over een gerichte beroepskwalificatie zoals die benoemd staat in de CAO Zorg en Welzijn en CAO Kinderopvang, bedoeld voor het werken op een kinderdagverblijf of Peuterspelen (geen Sport en Bewegen, CIOS of andere opleidingen die wel voor de buitenschoolse opvang, maar niet voor dagopvang geschikt zijn). Daarnaast zijn ze VVE-gecertificeerd.

Screening van de pedagogisch medewerkers.

Elke medewerker die werkzaam is voor de organisatie is in bezit van een Verklaring Omtrent het Gedrag en staat ingeschreven in het Personenregister Kinderopvang.

Een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) is een verklaring waaruit blijkt dat gedrag in het verleden geen bezwaar vormt voor het vervullen van een specifieke taak of functie in de samenleving. Freekids Peuterspelen valt onder de continue screening van de verklaringen, waarbij wijzigingen in justitiële documentatie direct worden aangepast en een gepaste actie op deze wijzigingen door de organisatie wordt ondernomen.

Deskundigheid

De pedagogisch medewerkers van Freekids Peuterspelen hebben verstand van de ontwikkelingen in leeftijdsfasen van kinderen. Met andere woorden, ze hebben voldoende kennis en ervaring om te zien of kinderen zich ontwikkelen op een manier die past bij hun leeftijdsfase;

- De pedagogisch medewerkers van Freekids Peuterspelen hebben de kennis en vaardigheden om ontwikkelingsproblemen al vroeg te herkennen.
- De pedagogisch medewerkers weten welke vorm van ondersteuning bij welke ontwikkelingsproblemen past.

De pedagogisch medewerkers dragen bij aan de ontwikkeling van de persoonlijke, sociale, en morele competenties van het kind door hun warme en ondersteunende aanwezigheid. Dit wordt ook wel 'sensitieve responsiviteit' genoemd. Dat contact is een van de belangrijkste interactievaardigheden die pedagogisch medewerkers van Freekids Peuterspelen gebruiken in de omgang met de kinderen. Onze medewerkers zijn gevoelig voor de signalen die het kind geeft, kijken goed naar het kind en proberen steeds te begrijpen wat het kind bedoelt. Daardoor kan de pedagogisch medewerker op de juiste manier reageren op het kind. Het effect voor het kind is dat hij of zij zich hierdoor begrepen en geaccepteerd voelt.

Bijvoorbeeld: wanneer een kind alleen blijft zitten, geen contact met andere kinderen maakt of huilt spelen de pedagogisch medewerkers daarop in door het kind extra aandacht te geven, en te betrekken bij een van de activiteiten op de groep. Er wordt gepraat met het kind en het wordt gestimuleerd te vertellen wat er aan de hand is of wat hij of zij zou willen doen. Samen met de pedagogisch medewerker gaat het kind met de activiteit aan de slag, waarna de medewerker het kind op een goed moment alleen verder laat spelen of verder laat spelen met de andere kinderen. Nadat het kind is opgenomen in de groepsactiviteit of wel actief aan het spelen is, vraagt de pedagogisch medewerker na hoe het gaat. Door vrolijk op het kind te reageren, op een ontspannen manier, laat de pedagogisch medewerker in dit voorbeeld zien dat het kind erbij hoort en een volwaardige plaats in de groep heeft.

Werkbegeleiding

Pedagogisch medewerkers hebben grote invloed op het welzijn en de ontwikkeling van kinderen en worden daarom in hun werk begeleid en ondersteund door de direct leidinggevende, de Pedagogisch Coach en de Beleidsmedewerker van Freekids. De begeleiding en ondersteuning is gericht op de

Pedagogisch beleidsplan

Freekids Peuterspelen de Watermolen

uitvoering van de dagelijkse werkzaamheden die de pedagogisch medewerkers uitvoeren en dan met name op het pedagogisch handelen.

In de Wet Kinderopvang is vastgesteld hoeveel uren werkbegeleiding de pedagogisch medewerkers per jaar ontvangen. De inzet wordt elk jaar berekend aan de hand van het aantal vestigingen en het aantal Fulltime-Equivalent dat Freekids houdt. Een overzicht van de verdeling van de uren is voor de pedagogisch medewerkers en de ouder(s)/verzorger(s) in te zien op de vestiging in de digitale map beleidsdocumenten.

Toerusten van medewerkers voor signaleren ontwikkelingsachterstanden

Het signaleren van ontwikkelingsachterstanden bij kinderen is een serieuze verantwoordelijkheid. De pedagogisch medewerkers worden voor deze taak toegerust door allereerst hun vakdiploma. Daarnaast worden zij regelmatig bijgeschoold. Dat kan op een formele manier, door middel van een officiële opleiding of cursus. Daarnaast wordt ook gezorgd voor collegiale ondersteuning: medewerkers kunnen bij elkaar en bij hun leidinggevende te rade voor hulp en advies. Daarbij staat de Pedagogisch Coach hen met raad en daad terzijde. Ten slotte kunnen zij voor advies contact opnemen met de jeugdverpleegkundige of peuter intern begeleider van Centrum Jong.

Stagiaires

Bij Freekids Peuterspelen kunnen er naast vaste pedagogisch medewerkers ook stagiaires werkzaam zijn.

Freekids is een erkend leerbedrijf voor pedagogisch medewerkers en werkt samen met het Regio college te Zaandam.

Bij Freekids lopen geen leerlingen stage die de Beroeps Begeleidende Leerweg (BBL) volgen.

Het spreekt voor zich dat stagiaires niet dezelfde verantwoordelijkheden dragen als gediplomeerde pedagogisch medewerkers. Stagiaires maken geen deel uit van de formatie. Er is altijd een gediplomeerde medewerker op de groep aanwezig.

De taken van een stagiaire worden opgebouwd naar wat er vanuit de opleiding wordt gevraagd in opdrachten die staan beschreven in het stageboek van de stagiaire. Aan de hand van de stageopdrachten en het leerjaar waarvoor de stage wordt gevolgd wordt met de stagiaire besproken welke taken zelfstandig of onder begeleiding kunnen worden uitgevoerd. De taken liggen altijd binnen de functie van pedagogisch medewerker.

Elke stagiaire krijgt een begeleider toegewezen die het leerproces begeleidt, volgt, evalueert en beoordeelt. De begeleider volgt hierin wat er vanuit de opleiding wordt gevraagd.

Pedagogisch beleidsplan

Freekids Peuterspelen de Watermolen

7. Samenwerking met ouder(s)/verzorger(s)

De ouder(s)/verzorger(s) creëren de primaire opvoedingsomgeving rondom het kind. Zij maken de keuze om het kind naar Freekids Peuterspelen te brengen. Vanuit die keuze maakt het kind ook kennis met een secundaire opvoedingsomgeving.

De ouder(s)/verzorger(s) zijn de hoofdopvoeders; de pedagogisch medewerkers van Freekids Peuterspelen zijn de medeopvoeders vanaf het moment dat het kind bij ons opgevangen wordt. Samen met ouder(s)/verzorger(s) en de medewerkers van Freekids Peuterspelen leveren zij een bijdrage aan de opvoeding en de ontwikkeling van het kind.

Overdracht

Freekids Peuterspelen vindt het belangrijk dat er regelmatig met ouder(s)/verzorger(s) van gedachten wordt gewisseld, onder andere over hun visie op opvoeden en over de ontwikkeling van het kind. De haal- en brenggesprekken zijn van groot belang om informatie uit te wisselen over de stemming en ontwikkeling van het kind.

In gesprekken met ouder(s)/verzorger(s), bijvoorbeeld naar aanleiding van een observatie wordt uitgebreid besproken hoe het met het kind gaat.

Ouderbetrokkenheid

Ouder(s)/verzorger(s) en ouderbetrokkenheid spelen bij Peuterspelen een belangrijke rol. Er wordt voor gezorgd dat iedere ouder 'gezien' wordt. Dat houdt in dat er iedere dag met alle ouder(s)/verzorger(s) actief contact wordt gemaakt. Alle ouder(s)/verzorger(s) worden aangesproken en hen iedere keer iets over hun kind gevraagd. Daardoor wordt voorkomen dat ouder(s)/verzorger(s) 'anoniem' bij Peuterspelen rondlopen en geen band met de pedagogisch medewerkers opbouwen. Daarbij gaat het natuurlijk allereerst om informatieoverdracht. Maar door actief belangstelling te tonen wordt ook de betrokkenheid bij elkaar en bij de ontwikkeling van de kinderen vergroot. Als leden van het management op de vestiging aanwezig zijn, spreken zij de ouder(s)/verzorger(s) ook aan. Ook zij laten zien dat de ouder(s)/verzorger(s) van harte welkom zijn en dat de voorschool geen anonieme instantie is. Ouder(s)/verzorger(s) worden gezien en ervaren betrokkenheid, ook bij de leiding van de organisatie.

Actieve deelname van ouder(s)/verzorger(s)

Om de ontwikkeling bij het kind te bevorderen is het belangrijk dat het kind in al zijn omgevingen wordt gestimuleerd. Door de ouder(s)/verzorger(s) te betrekken bij Peuterspelen is het mogelijk dat ouder(s)/verzorger(s) thuis verder kunnen gaan met wat het kind bij Peuterspelen leert. Om deze betrokkenheid mogelijk te maken worden de volgende activiteiten verzorgd:

Spelinloop: Elke dag is er bij aanvang van het dagdeel spelinloop. Speelgoed waarmee samen kan worden gespeeld wordt klaargezet of een gezamenlijke activiteit waaraan ouder(s)/verzorger(s) ook mee kunnen doen wordt voorbereid. Ouder(s)/verzorger(s) worden gestimuleerd om samen met hun kind te spelen, zodat zij kunnen zien hoe hun kind leert en speelt. De pedagogisch medewerkers leveren hier een actieve bijdrage aan.

Thema introductie: Voorafgaand aan elk nieuw thema wordt een introductie van het thema gegeven door middel van een nieuwsbrief waarin de ouder(s)/verzorger(s) te horen krijgen welke nieuwe woorden aangeleerd worden, welke activiteiten er gedaan worden en op welke wijze ouder(s)/verzorger(s) thuis met het thema bezig kunnen zijn.

Ouderbijeenkomst: Twee keer per jaar is er een themabijeenkomst voor ouder(s)/verzorger(s). Deze themabijeenkomsten worden verzorgd door Centrum Jong en geeft informatie over opvoeding en/of de ontwikkeling van het kind. De ouder(s)/verzorger(s) kunnen hier hun vragen en opmerkingen kwijt.

Pedagogisch beleidsplan

Freekids Peuterspelen de Watermolen

Oudercommissie

Freekids werft voor iedere vestiging leden voor het vormen van een eigen oudercommissie. De oudercommissie heeft als doel de belangen van de kinderen en de ouder(s)/verzorger(s), van de vestiging waar de oudercommissie aan verbonden is, zo goed mogelijk te behartigen en de ouder(s)/verzorger(s) te vertegenwoordigen.

Overige communicatie

Indien er meerdere klanten tegelijk geïnformeerd moeten worden over een bepaald onderwerp, dan kan dit op twee manieren gebeuren.

Algemene mededelingen hangen op de deuren van de groepen en/of het mededelingenbord. Te denken valt aan het activiteitentema.

Als er bijvoorbeeld personeelwijzigingen zijn, wordt hierover zoveel mogelijk per brief of mail geïnformeerd.